

måske sidde fast og ikke kunne gaa ind. Jeg maa gøre den højtærede Formand opmærksom paa, at jeg taler ikke om nuværende Medlemmer fra Tarm og Køge, men om eventuelle fremtidige. Eller lad os se, hvordan det vil være, naar en Rigsdagsmand vil benytte Indgangen over Gaarden. „Over Gaarden“ er nu noget, der ikke betyder det samme i København som paa Landet. Gaard, Stald og Have er det daglige Opholdssted for Familien paa Landet, og de gaa gerne over deres Gaard, naar de skulle til deres Stuehus, det ligger jo gerne i Baggrunden som den fjerde Længe af Gaarden. Men velstillede Familier i København have i hvert Fald deres Repræsentationslokaler ud til Façaden, og de indfinde sig ikke, naar de skulle være i fuld Stads, over Gaarden. Lad os f. Eks. tænke os, at et Medlem af denne Sal, en fremtidig politisk Doktor, maaske kommer, rygende paa sin korte Pibe, ind gennem Kongens Slotsport, og den røde Lakaj stopper ham her og siger: Hvor skal De hen, lille Ven? Saa siger han: Jeg er Rigsdagsmand — man kan jo ikke se paa os, at vi ere Rigsdagsmænd —, og jeg skal over Gaarden for at komme op i Rigsdagen. Saa kunde det være, at den røde Lakaj siger til ham: Ja, min lille Ven, men det er nødvendigt at stikke Piben ind, før De faar Lov til at gaa i Gaarden. Det vilde dog ikke være passende, at man ikke skulde kunne ryge sin Rigsdagspibe, naar man gik i Gaarden. Jeg finder, at disse saakaldte Forbedringer saa langt fra ere Forbedringer, at de egentlig talt stille Sagen i et fuldstændig jammerligt Lys.

Saa anser man det for rigtigst udtrykkeligt i Betænkningen at fastslaa, hvad Ministeren allerede under Sagens første Behandling udtalte som sin Forstaaelse heraf, „at det, der ved Forslagets Vedtagelse endelig fastslaaes, er kun Slottets Rammer, og hvor stor Del deraf hver af de 3 Institutioner, der skulle benytte det, skal have Krav paa, medens det forbeholdes Ministeren efter nærmere Forhandling med Repræsentanter for disse Institutioner at foretage Ændringer“. Den Ting ser nu ikke saadan ud i Ændringsforslaget. Thi i Ændringsforslaget — det er ikke nogen større Udvalgshæmmelighed, end at vi kunne læse det op af et af de tidligere Blade — var Ministeren ogsaa nævnt, men det, at det var nævnt i Ændringen, at Ministeren kunde træffe saadanne Forandringer paa egen Haand, bragte Talen ind paa Ministervilkaarlighed og Ministermagt og alt

saadant noget, der ikke var særlig folkeligt, og derfor er Ændringen under Litra c. nu kommen til at lyde saaledes: „Den nærmere Fordeling af Rummene indenfor de Kongehuset, Rigsdagen og Højesteret tiltænkte Dele af Slottet kan ændres efter Forhandling med de nævnte Institutioner“. Der staar ikke, at Ministeren kan gøre det, men selvfølgelig er han der alligevel, thi hvem skulde ellers ændre det? Der er jo ikke Tale om, som da Raadhuset blev bygget, at nedsætte et Udvalg af den lovgivende Forsamling, som skal have Sagen i sin Haand og sige: Der skal Skabet staa, der skal Gangen ligge, der skulle Værelserne ligge, nej, det bliver Ministeren, som skal afgøre det sammen med Institutionernes Repræsentanter. Nu kunde det jo tænkes — jeg siger ikke, at det er Tilfældet —, at en fremtidig Minister for offentlige Arbejder ikke var nogen fuldstændig Mester hverken i Arkitektur eller i Kunstsans, og der kunde komme frygtelige Resultater ud deraf.

Jeg synes, det vilde være mere taktfuldt og mere ramme Sømmet paa Hovedet, naar man rent og klart havde erklæret: En Plan have vi ikke og kunne vi ikke lave, men det er snart den 1. April, og vi ville have Sagen ført igennem, og saa kunne vi ændre Forslaget til Beslutning derhen, at det overlades Arkitekt Thorvald Jørgensen at udarbejde et nyt Forslag efter Overenskomst med Ministeren for offentlige Arbejder. Jeg vilde langt hellere stemme for et saadant Forslag, end jeg vilde stemme for det nuværende Forslag til Beslutning. Langt hellere vilde jeg have, at den Arkitekt, der nu har arbejdet saa meget i denne Sag — og lad mig føje til, for at ikke alle mine Bemærkninger skulle forstås som et Angreb paa Arkitektens Arbejde, har arbejdet med stor Dygtighed og megen Kunstsnille — stod med hele Sagen i sin Haand og havde Lov til at bygge os et Kongeslot og en Rigsdagsbygning. Jeg tror, at han efter de indvundne Erfaringer vilde være i Stand til at løse Opgaven fuldt tilfredsstillende. Men saaledes har Flertallet ikke villet have det, de have villet slaa fast, at det, der skulde stemmes om, var ikke Indholdet, ikke Indretningen, ikke Detaillerne, og det var egentlig heller ikke Helheden, undtagen netop dette ene meget uheldige og saare graverende, at enhver Tanke om en selvstændig Rigsdagsbygning opgives; og at Rigsdagsbygningen indgaar som en Sidefløj, en Parcel, saa at Rigsdagen skal være Parcelist i Kongens Hus. Det regner jeg